

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Pr. 638 / 16.11.2023

Biroul permanent al Senatului

L. 690 / 27.11.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 30
din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat și art. 451 din Legea nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (b638/07.11.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5630/13.11.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1131/13.11.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Intervențiile legislative soluțiile legislative preconizate sunt argumentate în Expunerea de motive prin faptul că „*Posibilitatea acordată judecătorului cauzei de a diminua partea din cheltuielile de judecată constând în onorariul avocațial, în lipsa unor criterii obiective*

și fără a se respecta limitările impuse de art. 53 din Constituție, este discriminatorie și încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate privată. Criteriile de apreciere prevăzute de textul de lege sunt echivoce, generale, putând da naștere arbitrariului, încălcând astfel alin. (2) al art. 53 din Constituție.”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, pentru rigoarea exprimării, recomandăm reformularea, astfel:

„Lege privind modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și a art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă”.

5. La **art. I**, potrivit uzanței normative, este necesară reformularea **părții dispozitive**, astfel:

„Art. I. - La articolul 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(1) ... (se va reda textul preconizat).»”.

Având în vedere faptul că se preconizează intervenția legislativă asupra unui singur alineat al art. 30, este necesară eliminarea marcării acestuia cu „Art. 30”.

Formulăm prezenta observație, în mod corespunzător, și pentru situația similară de la **art. II**, care vizează o intervenție legislativă asupra unui singur alineat al art. 451.

6. La **art. I**, referitor la norma preconizată pentru **art. 30 alin. (2)**, semnalăm că diferența față de textul *de lege lata* constă în instituirea unei prezumții legale, potrivit căreia *„În fața instanței, onorariul contractat între avocat și client este prezumat ca fiind unul corect în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat în aceasta”.*

Ca efect al instituirii acestei prezumții, *ope legis*, se conferă faptelor dovedite calitatea de probe indirecte, iar dacă reclamantul beneficiază de prezumția legală relativă se va găsi într-o situație avantajoasă, iar pârâtului îi incumbă sarcina probei pentru a răsturna

prezumția legii. Astfel, admiterea unei prezumții are ca efect deplasarea obiectului probei, astfel că, în loc de a se dovedi faptul generator al dreptului, care nu este cunoscut și, în principiu, nu se poate proba, se va dovedi un alt fapt cunoscut, care este conex și pe cale de raționament se va stabili existența sau nonexistența faptului principal analizat de instanță.

Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din actul de bază, *„(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.”*

Menționăm că, în actuala redactare, norma preconizată pentru art. 30 alin. (1), care face referire doar la trei criterii de apreciere a corectitudinii onorariului, respectiv **valoarea** sau **complexitatea cauzei**, respectiv **activitatea desfășurată de avocat**, nu se corelează cu art. 127 alin. (3)¹ din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Semnalăm că, *de plano*, onorariul la care avocatul are dreptul pentru activitatea sa profesională este echivalentul muncii prestate de un avocat pentru asistarea și/sau reprezentarea clientului său în fața instanțelor de judecată, iar acesta face parte integrantă din cheltuielile de judecată².

Menționăm că, potrivit celor exprimate în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 178 din 26 mai 2020, *„pentru activitatea sa profesională, avocatul are dreptul, pe de o parte, la onorariu și, pe de altă parte, la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său, aspect consacrat ca atare de art. 31 alin. (1)*

¹ „(3) Stabilirea onorariilor avocatului depinde de fiecare dintre următoarele elemente:

a) timpul și volumul de muncă solicitată pentru executarea mandatului primit sau a activității cerute de client;

b) natura, noutatea și dificultatea cazului;

c) importanța intereselor în cauză;

d) împrejurarea că acceptarea mandatului acordat de client îl împiedică pe avocat să accepte un alt mandat din partea unei alte persoane, dacă această împrejurare poate fi constatată de client fără investigații suplimentare;

e) notorietatea, titlurile, vechimea în muncă, experiența, reputația și specializarea avocatului;

f) conlucrarea cu experți sau alți specialiști, impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea cazului;

g) avantajele și rezultatele obținute pentru profitul clientului ca urmare a muncii depuse de avocat;

h) situația financiară a clientului;

i) constrângerile de timp în care avocatul este obligat de împrejurările cauzei să acționeze pentru a asigura servicii legale performante.”

² În acest sens, precizăm că, potrivit prevederilor art. 451 alin. (1) din , „(1) Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbrul judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3), sumele cuvenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului.”

din Legea nr. 51/1995 și reiterat și în art. 127 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat. **Onorariul avocațial este unul dintre elementele esențiale ale contractului de asistență juridică, sens în care legiuitorul asigură o protecție specială. Astfel, printre altele, contractul de asistență juridică trebuie să cuprindă în mod obligatoriu mențiunea referitoare la onorariu, iar lipsa acesteia atrage nevalabilitatea contractului [art. 122 alin. (1) lit. d și alin. (2) din Statutul profesiei de avocat]. Onorariul însă nu trebuie indicat doar generic, ci cuantificat, având în vedere faptul că, potrivit art. 31 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, „contractul de asistență juridică, legal încheiat, este titlu executoriu”. Or, pentru a putea fi pus în executare, este necesar ca din conținutul său să rezulte o creanță certă sau determinabilă, lichidă și exigibilă. De altfel, prevederile art. 128 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat prevăd că „onorariile se determină și se prevăd în contractul de asistență juridică la data încheierii acestuia între avocat și client, înainte de începerea asistenței și/sau a reprezentării clientului”.**

7. La **art. II**, referitor la norma preconizată pentru **art. 451 alin. (2)**, semnalăm că sintagma „**reducerea onorariului**” din partea de final a textului nu se corelează cu teza I a respectivului alineat, potrivit căreia instanța poate, chiar și din oficiu, **să reducă**, motivat, **partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților**, astfel încât este necesară realizarea unității terminologice.

Totodată, semnalăm că, în actuala redactare, nu se înțelege dacă poate fi atacată **reducerea onorariului** sau dacă poate fi atacată **hotărârea prin care instanța a decis să reducă partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților**.

Menționăm că, prin Decizia nr. 3 din 20 ianuarie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a stabilit faptul că „**În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă, motivul de recurs prin care se critică modalitatea în care instanța de fond s-a pronunțat, în raport cu prevederile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra proporționalității cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul avocaților, solicitate de partea care a câștigat procesul, nu se încadrează în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă.**”

Precizăm că, în legătură cu plata cheltuielilor de judecată, incluzând onorariul avocatului, de către partea care pierde procesul, Curtea Constituțională a reținut prin Decizia nr. 401 din 14

iulie 2005³, faptul că „*prerogativa instanței de a cenzura, cu prilejul stabilirii cheltuielilor de judecată, cuantumului onorariului avocațial convenit, prin prisma proporționalității sale cu amplitudinea și complexitatea activității depuse, este cu atât mai necesară cu cât respectivul onorariu, convertit în cheltuieli de judecată, urmează a fi suportat de partea potrivnică, dacă a căzut în pretenții, ceea ce presupune, în mod necesar, ca acesta să îi fie opozabil. Or, opozabilitatea sa față de partea potrivnică, care este terț în raport cu convenția de prestare a serviciilor avocațiale, este consecința însușirii sale de instanță prin hotărârea judecătorească prin al cărei efect creanța dobândește caracter cert, lichid și exigibil.*”.

De altfel, în legătură cu activitatea avocatului, Curtea Constituțională a statuat⁴ că acesta, prin exercitarea profesiei sale, îndeplinește o activitate economică, activitate care constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață liberă (Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 19 februarie 2002, pronunțată în Cauza Wouters și alții, paragraful 49), însă orice activitate economică se desfășoară „în condițiile legii”, și a reținut că, în consecință, legiuitorul a apreciat că valoarea onorariului trebuie să fie proporțională cu serviciul prestat, instituind astfel posibilitatea limitării sale în cazul în care nu există un just echilibru între prestația avocațială și onorariul solicitat⁵.

Ca urmare a celor de mai sus, este necesară reformularea textului în mod corespunzător.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 1079/16.11.2023

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 848 din 20 septembrie 2005.

⁴ În acest sens, a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 165 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 28 iunie 2018.

⁵ A se vedea, în acest sens, și Decizia Curții Constituționale nr. 471 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 17 august 2017.

L. nr. 51/1995

M. Of. nr. 116/9 iun. 1995

Lege pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Notă: v. Decizia I.C.C.J. nr. XXVII/2007 - M. Of. nr. 772/14 nov. 2007; Decizia I.C.C.J. nr. 31/2009 - M. Of. nr. 111/18 feb. 2010 (art. 30 alin. (3) teza I și a II-a); D.C.C. nr. 1519/2011 - M. Of. nr. 67/27 ian. 2012 (art. 21 alin. (1))

(Statutul profesiei de avocat - H. nr. 64/2011 - M. Of. nr. 898/19 dec. 2011, cu modificările și completările ulterioare)

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 440/24 mai 2018

Lege pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

² modificări prin

L. nr. 46/2019

M. Of. nr. 191/11 mar. 2019

modifică art. 61 alin. (1)

Lege privind modificarea art. 61 alin. (1) din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

³ modificări prin

L. nr. 142/2019

M. Of. nr. 598/19 iul. 2019

modifică art. 55 alin. (1);

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

introduce alin. (2_1) - (2_3) la art. 54

⁴ completat prin

L. nr. 100/2020

M. Of. nr. 579/1 iul. 2020

introduce art. 54_1

Lege privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea
și exercitarea profesiei de avocat

⁵ modificări prin

L. nr. 184/2021

M. Of. nr. 658/2 iul. 2021

modifică art. 16

Lege privind modificarea art. 16 din Legea nr. 51/1995 pentru
organizarea și exercitarea profesiei de avocat

⁶ modificări prin

D.C.C. nr. 230/2022

M. Of. nr. 519/26 mai 2022

suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art.
14 lit. a) (termenul se împlinește la data de
9 iulie 2022) după care operează
prevederile art. 147 din Constituție

Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit.
d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat

⁷ admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 230/2022

M. Of. nr. 519/26 mai 2022

art. 14 lit. a)

Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit.
d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat

⁸ modificări prin

L. nr. 32/2023

M. Of. nr. 36/12 ian. 2023

modifică art. 14 lit. a)

Lege privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Dispune republicarea cu renumerotare

---

⁹ modificări prin L. nr. 50/2023 M. Of. nr. 186/6 mar. 2023 *modifică art. 20 alin. (5)*

Lege privind modificarea art. 20 alin. (5) din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

¹⁰ modificări prin L. nr. 89/2023 M. Of. nr. 310/12 apr. 2023

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

*modifică art. 81 alin. (1);
introduce art. 28_1, 59_1, alin. (3) la art.
60, alin. (3_1) și (3_2) la art. 81 și alin.
(1_1) la art. 84*

Lege privind Codul de procedură civilă

(v. art. XII - XIX din Legea nr. 2/2013 - M. Of. nr. 89/12 feb. 2013; Decizia I.C.C.J. nr. 8/2015 - M. Of. nr. 539/20 iul. 2015 (art. 450 alin. (5) raportat la art. 997 și următoarele și art. 719 alin. (7)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 690/11 sep. 2015 (art. 94 și art. 95); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2016 - M. Of. nr. 461/22 iun. 2016 (art. 127 alin. (1) și (3))

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 247/10 apr. 2015

Lege privind Codul de procedură civilă

² admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 485/2015

M. Of. nr. 539/20 iul. 2015

Decizia nr. 485 din 23 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) din Codul de procedură civilă

art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs de către persoanele juridice prin avocat sau consilier juridic

³ admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 839/2015

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 839 din 8 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă

art. 493 alin. (5) (sintagma "sau că recursul este vădit nefondat")

⁴ modificări prin

D.C.C. nr. 839/2015

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 839 din 8 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă

suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 493 alin. (5) (cu referire la sintagma "sau că recursul este vădit nefondat") (termenul se împlinește la data de 17.03.2016), după care operează prevederile art. 147 din Constituție

⁵ admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 866/2015

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă

art. 509 alin. (1) (sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora)

⁶ modificări prin

D.C.C. nr. 866/2015

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă

suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 509 alin. (1) (constată sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora) (termenul se împlinește la data de 17.03.2016), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție

⁷ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 895/2015 Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 641 și art. 666 din Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 84/4 feb. 2016	art. 666
⁸ modificări prin	D.C.C. nr. 895/2015 Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 641 și art. 666 din Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 84/4 feb. 2016	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 666 (termenul se împlinește la 20 martie 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
⁹ modificări prin	O.U.G. nr. 1/2016 Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 17/2017	M. Of. nr. 85/4 feb. 2016 M. Of. nr. 196/21 mar. 2017	<i>modifică art. 603 alin. (3), art. 615, art. 628 alin. (5), art. 635, art. 641, art. 651 alin. (3), art. 665, art. 666, art. 670 alin. (6), art. 680 alin. (2), art. 699 alin. (2), art. 712 alin. (3), art. 720 alin. (8), art. 732 alin. (2), art. 783 alin. (1), art. 820, art. 856 alin. (2), art. 889, art. 955 alin. (1)</i>
Dispune republicarea cu renumerotare			
¹⁰ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 169/2016 Decizia nr. 169 din 24 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 353/9 mai 2016	<i>art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă sunt constituționale în măsura în care motivul de bănuială legitimă nu se raportează la calitatea de parte a curții de apel în raza căreia funcționează instanța investită cu judecarea litigiului</i>
¹¹ modificări prin	O.U.G. nr. 95/2016 Ordonanță de urgență pentru prorogarea unor termene, precum și pentru înstituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă respinsă prin L. nr. 260/2021	M. Of. nr. 1009/15 dec. 2016 M. Of. nr. 1036/29 oct. 2021	<i>prorogă termenele prev. la art. XII alin. (1), art. XIII teza I, art. XVIII alin. (1) și art. XIX alin. (1) până la data de 1 ian. 2019</i>
¹² modificări prin	L. nr. 17/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe	M. Of. nr. 196/21 mar. 2017	<i>modifică art. 534 alin. (2), art. 613 alin. (4), art. 615, art. 641, art. 651 alin. (4), art. 652 alin. (2), art. 666 alin. (2) și (7), art. 719 alin. (6), art. 782, art. 889 și denumirea secțiunii a 2-a a cap. IV al titlului III din cartea a V-a</i>
¹³ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 290/2018 Decizia nr. 290 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 638/23 iul. 2018	<i>dispozițiile art. 127 alin. (1) și alin. (2) sunt constituționale în măsura în care privesc și instanța de judecată în calitate de parte reclamantă / pârâtă</i>

¹⁴ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 290/2018 M. Of. nr. 638/23 iul. 2018
Decizia nr. 290 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

sintagma "de competența instanței la care își desfășoară activitatea" din cuprinsul art. 127 alin. (1), precum și sintagma "care își desfășoară activitatea la instanța competentă să judece cauza" din cuprinsul art. 127 alin. (2)

¹⁵ modificări prin L. nr. 310/2018 M. Of. nr. 1074/18 dec. 2018
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

modifică art. 13 alin. (2), art. 41 alin. (1), art. 64 alin. (3) și (4), art. 80 alin. (5), art. 83, art. 84 alin. (3), art. 94 pct. 1 lit. b), art. 95 pct. 3, art. 96 pct. 3, art. 127 alin. (1) și (2), art. 129 alin. (2) pct. 2, art. 130 alin. (2) și (3), art. 131 alin. (1), art. 142 alin. (1), art. 144 alin. (2), art. 154 alin. (4) și (6), art. 165 pct. 3, art. 183 alin. (1) și (3), art. 200 alin. (4), art. 201 alin. (2) - (4), art. 213, art. 231 alin. (1), (4) și (5), art. 240, art. 244, art. 261 alin. (1), art. 323 alin. (1), art. 398 alin. (3), art. 402, art. 415 pct. 3, art. 426 alin. (1) și (5), art. 444 alin. (1), art. 450 alin. (3), art. 457 alin. (2), art. 471 alin. (3) și (4), art. 474, art. 483 alin. (2) - (4), art. 484 alin. (7), art. 486 alin. (1) lit. a) și e), art. 486 alin. (2) și (3), art. 490, art. 496 alin. (1), art. 497, art. 503 alin. (3), art. 509 alin. (2), art. 513 alin. (4), art. 517 alin. (4), art. 521 alin. (3), art. 713 alin. (2), art. 906 alin. (4), art. 915 alin. (2); introduce lit. j_1) - j_3) la art. 94 pct. 1, alin. (2_1) la art. 127, alin. (6_1) la art. 154, alin. (11_1) la art. 163, alin. (4_1) la art. 200, alin. (6) și (7) la art. 321, pct. 1_1 la art. 413 alin. (1), art. 471_1, alin. (1_1) la art. 517; abrogă art. 84 alin. (2), art. 105, art. 322 alin. (3), art. 471 alin. (5) - (8), art. 475, art. 484 alin. (3) pct. 2, art. 484 alin. (6), art. 493, art. 660 alin. (3), art. 666 alin. (8)

Dispune republicarea cu renumerotare

¹⁶ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 874/2018 M. Of. nr. 2/3 Ian. 2019
Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv", precum și a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă

dispozițiile art. 27, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

- ¹⁷ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 604/2020 M. Of. nr. 976/22 oct. 2020 art. 524 alin. (3)
Decizia nr. 604 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă
- ¹⁸ modificări prin D.C.C. nr. 604/2020 M. Of. nr. 976/22 oct. 2020 suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 524 alin. (3) (termenul se împlinește la 5 decembrie 2020) după care operează prevederile art. 147 din Constituție
Decizia nr. 604 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă
- ¹⁹ modificări prin L. nr. 260/2021 M. Of. nr. 1036/29 oct. 2021 respinge O.U.G. nr. 95/2016
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2016 pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- ieșit din vigoare - scos din evidență*
- ²⁰ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 832/2021 M. Of. nr. 430/3 mai 2022 sintagma "întocmai și literal" din cuprinsul dispozițiilor art. 323 alin. (1), astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 35 din Legea nr. 310/2018
Decizia nr. 832 din 9 decembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "întocmai și literal" din cuprinsul dispozițiilor art. 323 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 35 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative
- ²¹ modificări prin L. nr. 140/2022 M. Of. nr. 500/20 mai 2022 modifică art. 81 alin. (2), art. 88, art. 92 alin. (1), art. 155 alin. (1) pct. 7, art. 187 alin. (1) pct. 2 lit. a), art. 226, art. 315 alin. (1) pct. 4, art. 320, art. 412 alin. (1) pct. 2, art. 509 alin. (1) pct. 7, art. 511 alin. (1) pct. 7, art. 688 alin. (3), art. 762 alin. (8), art. 816, art. 840 alin. (2), art. 860 alin. (2), art. 918 alin. (2), art. 919 alin. (2), art. 921 alin. (1), art. 930 alin. (2), art. 931 alin. (2), cartea a VI-a denumirea titlului II, art. 936, art. 937, art. 938, art. 939, art. 940, art. 941, art. 943, art. 983 alin. (2), art. 1079 pct. 4 și art. 1081 alin. (2) pct. 1; introduce pct. 7_1 la art. 155 alin. (1), alin. (3) la art. 315, cap. I la cartea a VI-a după denumirea titlului II și cap. II la cartea a VI-a după cap. I cu art. 943_1-943_7; abrogă art. 942

Dispune republicarea cu renumerotare

Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.

22 modificări prin	L. nr. 173/2022	M. Of. nr. 560/8 iun. 2022	<i>modifică art. 511 alin. (3); introduce pct. 10_1 la art. 509 alin. (1) - la data intrării în vigoare, pentru România, a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale</i>
	Lege pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 și semnat de România la Strasbourg la 14 octombrie 2014		
23 completat prin	L. nr. 192/2022	M. Of. nr. 643/29 iun. 2022	<i>introduce art. 154_1</i>
	Lege pentru completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		
24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2022	M. Of. nr. 676/6 iul. 2022	<i>sintagma „literal” din cuprinsul art. 321 alin. (7), astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 33 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative</i>
	Decizia nr. 279 din 17 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "literal" din cuprinsul art. 321 alin. (7) și a sintagmei "întocmai și literal" din cuprinsul art. 323 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu modificările și completările aduse prin art. I pct. 33 și 35 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative		
25 modificări prin	L. nr. 199/2022	M. Of. nr. 682/8 iul. 2022	<i>modifică art. 524, art. 525, art. 526</i>
	Lege pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		
26 modificări prin	L. nr. 336/2022	M. Of. nr. 1177/8 dec. 2022	<i>modifică art. 651 alin. (1)</i>
	Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 651 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		
27 modificări prin	L. nr. 57/2023	M. Of. nr. 186/6 mar. 2023	<i>modifică art. 190</i>
	Lege pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		